

[Indenrigsministeren.]

dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg m. v.*

Det foreliggende forslag tilsigter i overensstemmelse med en henstilling fra Nordisk Råds præsidium bl. a. at tillægge statsborgere fra et andet nordisk land, der har haft ophold her i landet i en periode på mindst 3 år, valgret og valgbarhed til kommunalbestyrelser og amtsråd på lige fod med danske vælgere. En ligearteret lovgivning er eller vil blive gennemført i henholdsvis Finland og Norge; Island har endnu ikke truffet sin endelige beslutning, hvorimod Sverige er gået videre end de øvrige nordiske lande, idet der ved en i december 1975 gennemført ændring af den svenske kommunallov er indrømmet alle udenlandske statsborgere valgret og valgbarhed til de kommunale råd dér.

Regeringen har overvejet, hvorvidt der burde søges tillagt også ikke-nordiske udenlandske statsborgere, der har bopæl her i landet, valgret og valgbarhed til kommunale råd. Inden for EF arbejdes der i øjeblikket med planer om indrømmelse af kommunal valgret og valgbarhed for borgere i de ni medlemslande, der er bosat i et andet EF-medlemsland. Det blev således på topmødet i Paris i december 1974 besluttet at pålægge en arbejdsgruppe at undersøge, på hvilke betingelser og inden for hvilke tidsfrister det ville være muligt at tillægge borgerne i de ni medlemsstater særlige rettigheder som borgere i Fællesskabet.

Den arbejdsgruppe, der blev nedsat til at behandle spørgsmålet om de særlige rettigheder, har på en række møder koncentreret sig om mulighederne for gennemførelse af *valgret* til kommunale råd. Gruppens arbejde har foreløbig resulteret i et udkast til en resolution om valgret til kommunale råd. Såfremt resolutionen vedtages, vil medlemsstaterne være politisk forpligtede til inden for et vist åremål at fremsætte forslag om at tillægge statsborgere fra de øvrige medlemsstater, der har bopæl på deres område, valgret ved valg på kommunalt plan. Valgret skal kunne udøves på samme betingelser som dem, der gælder for værtslandets borgere, dog betinget af, at opholdet har været af

en vis varighed. I modsætning til, hvad der gælder for visse andre EF-medlemsstater, hvor forfatningsændringer er påkrævet, vil resolutionen for Danmarks vedkommende kunne efterlevs ved en lovændring.

Når der inden for EF er opnået enighed om den endelige udformning af resolutionen til medlemslandene, vil en lovændring i lighed med den foreliggende blive aktuel med henblik på gennemførelse af kommunal valgret også for herboende EF-borgere, og regeringen vil finde det naturligt, at man i denne sammenhæng også tager spørgsmålet om at indrømme samme ret til alle herboende udlændinge op til overvejelse.

For så vidt angår forslaget om tidsbegrænsning af den valgbarhedsfortabelse, som en straf kan medføre, finder jeg anledning til at understrege, at valgbarhedsnævnet ved afgørelsen af, hvorvidt en person har mistet sin valgbarhed, fordi vedkommende er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør ham uværdig til at være medlem af kommunale råd, underkaster sagerne en konkret vurdering, hvorunder nævnet lægger vægt dels på karakteren af det strafbare forhold, dels på det tidsrum, der er forløbet, siden den strafbare handling blev begået, og i praksis har nævnet da også set bort fra straffe, når der er forløbet 4-5 år fra straffens udståelse. Forslaget om indførelse af en »forældelsesfrist« tilsigter da heller ikke at påvirke valgbarhedsnævnets afgørelser, men derimod at tilgodese hensynet til, at borgerne kan stille op til kommunale valg uden frygt for, at ældre straffesager bliver bragt til offentlighedens kundskab på et tidspunkt, hvor de pågældende for længst har betalt bøden eller afsonet den ikendte straf.

Forslagets gennemførelse vil endvidere indebære en omlægning af den kommunale valgperiode fra finansåret til kalenderåret, hvorved den sammenhæng, der bestod mellem det kommunale regnskabsår og valgperioden for de kommunale råd indtil den gennemførte omlægning af regnskabsåret, vil blive opretholdt. Af hensyn til de nuværende kommunalbestyrelsesmedlemmers forventninger om at kunne fungere i fulde 4 år foreslås omlægningen af valgperioden først gennemført efter udløbet af de nuværende kommunalbestyrelses normale funktionstid.

Omlægningen af valgperioden vil i givet fald tillige få betydning for de udvalg, kommissio-